

Kjærlighed.

Fortælling

— af —

Klaus Behren.

(Kortfort.)

„Men jeg mister min gode Plads, og min Kroen er saa god imod mig — hun jager mig bort, hvis jeg gjør det.“

„Det vil hun ikke gjøre; jeg maa tale med Miss Kollan.“

Uden at vente videre Svær skattede han den forklarede Pige til Side og trækker ind.

„Giv Miss Kollan dette Kort ved hendes Tilbagekomst.“

Ravner, der staar paa Koriets, beredte hende for en Del.

„Gud være lovet, det er i det mindste en fornem Herre,“ tænker hun og vover ikke mere at møde ham.

Han staar i Værelset, der ojenlyst tjener Kathé til Dagligstue.

I flere Minuter bliver han staaende i Midten af Værelset.

Der gaar lige som en Hullen gennem det brede Bryllups hos den Mand, der maa optrede som en fræk Indtrængende der, hvor han som Værdens Høfde vel kunde have Ret til at opholde sig.

„Hvor an erledes havde det ikke været, hvis du her havde kunnet asenit din Hustrus Tilbagekomst ligesom andre Mænd, og hun saa ved sit komme kunde sige med sin bløde, Kiangfulde Stemme: „God Aften, Vobo, det er godt, at jeg igjen er hos dig.“

Et Øjeblik ser hans Træk ligesom fornyede ud, men ogsaa kan et Øjeblik. Han skjuler Ansigtet i begge Hænder, og da han tager dem bort, er det det samme Utryk i det som den Gang, da han med bevende Læber levede sig til Værelset igen.

Da folder hans Blik paa et Kabinetbillede, der staar paa det sidste Stuebord i en sort Ramme.

Det er ham selv, eller dog nej — det er en anden, kun ligner det ham. Uvillkørlig vender han sine Øjne fra Billedet til det store Spejl. Et bittert Smil spillede om hans Mund.

„En Skjæde af Fortiden,“ mumlede han.

Da holder en Vogn foran Huset.

Han trykter Haanden mod Hjertet og støtter sig med den venstre til den glatte Vordplade.

Ude i Forstuen hører han Pigen med grædende Stemme bed sin Kroen om forladelse.

„Giv mig Kortet!“ hører han en Stemme hæftig svare.

Der paa er alt stille.

„Bliv oppe til Herren er gaaet, Dora.“

Døren gaar op og bliver lukket.

Grev og Grevinde Weiden er alene.

Miss Kollan bærer en simpel Spadserdragt.

Hun bliver staaende lænet til Døren, og stirrer med store, unaturlig vidt opspilede Øjne paa ham. Hendes Ansigt er ligblegt.

„Vad, til hvilket han læner sig, knager let. Er det Tryk af de Næver, der som en Centnervægt hviler paa det frække Stykke Møbel?“

Uden at gjøre en Bevægelse siger hun med mat Stemme, men i en rolig Tone:

„Gvad ønsker De, Hr. Grev, siden De tvinger mine Tjenestefolk til at være utydelige mod mine Befalinger?“

„Gud være lovet! Ingen Afmagt, ingen Taarer.“

Hans Svær er det for ogsaa kaldt, forrettningens sigt:

„Jeg er kommet for at spørge Dem, hvad der berettiger Dem til ikke at kalde Dem Grevinde Weiden.“

Et saaret Rødehæders hele Stolthed bruser op i hende.

„Hvad berettiger mig dertil? Jeg maa tilføje, Deres Spørgsmaal klinger besynderligt, helt komisk,“ svarede hun med et bittert Smil. „Jeg spørger Dem, hvad der skal være foranlediget mig til at sige Dem det? Vaa Røp, ja, der staar Navnet, der staar Grevinde Weiden i Stedet for Kathé Roland, men ellers forbinder intet mig med hint Navn, hører De, intet!“

Den blege Kvinde bliver hæftig, Lidenskaben overmander hende.

„Jeg troede da,“ vdbblev hun, „at De kunde tænke Dem, hvortor jeg fører mit Pigenavn. Retten dertil vil De vel ikke gjøre mig stridig. Eller maaske dog?“ tilføjede hun, da hans Ansigt blev overtrukket af en mørk Rødme.

„Imidlertid kan jeg forsikre Dem om, at Navnet Kathé Roland behager mig langt mere end Grevinde Weiden. Ja, det behager mig mere trods den Grevkroen, der soaver over hint, trods det meget Guld, med hvilket man forsøger at overtrække denne Krone. Jeg kalder mig Kathé Roland som før, fordi det Navn klinger mere ærlig og stolt for mig end det andet.“

Han er ved det sidste Ord traadt nærmere; Pigenen gjør der utydeligt i hans blege Ansigt.

Ligesom afsørgende strækker hun Armen ud imod ham.

„Lad mig, den soage Kvinde, under fire Øjne sige Dem det op i Ansigtet, som ingen Mand uskræffet vilde sige til Dem, og mishandel saa bagfter denne soage Stabning, som havde Mod til at paaflaa, at et ærligt, simpelt Pigenavn klinger bedre end Deres!“

Han betvinger sig med Voldsomhed.

„Og af hvad Grund gjør De, min Kroen, ikke Brug

af Deres Navn? Skjæmme, saa vil De gjøre Dem berettiget til at sige dette ærlige, stolte Navn?“

„Kerbi jeg ikke vil. Jeg har ikke lyst til at fortælle en Advokat en pikant Historie — og saa fordi jeg ikke behøver den Frihed, som Skilsmisfen vilde give mig.“

„Men hvis jeg nu behøvede den Frihed?“

Hun ser forvirret paa ham.

Langsomt synker hendes høje Skikkelse ned paa en Stol.

„Saa,“ svarede hun med bevende Stemme, „ville jeg ikke sige Dem i Vejen.“

Store Taarer falder ned paa hendes smaa Hænder, hvis Ringer krampagtig slinger sig sammen paa hendes Skjød.

Det synes næsten, som om der drager ligesom en blød, varm Kælelse gennem Mandens Hjerter. Men nej, han har ikke mere noget Hjerter! Scenen i Theatret duffer igjen op for ham. Langsomt lægger han Armen over Kors paa Brøstet.

„Nu vel, Miss Kollan, da De i dette Punkt staar saa fast paa Deres egne Ansættelser, maa jeg spørge Dem, hvorledes De kan forsikre som Grevinde Weiden, hvad De nu en Gang er og som hvilken De trods Deres Theaternavn maa være kjendt i Tyskland, hvorledes De altsaa kan forsikre at træffe dette mit Navn gennem en Skuespillerkariéres Slam!“

Ordene kommer langsomt og forsigtigt fra hans Læber, der mellem hoer Stavelse preser sig sammen ligesom to Jernklammer, som mekanisk aabner og lukker sig.

Som Kølleslag falder Ordene paa Kathés Hjerter, der krumper sig sammen i usigelig Smerte. Hun har elsket ham lige indtil dette Øjeblik.

Hun har ikke kunnet udrydde denne Kjærlighed, fordi en Stemme i hendes Bryllup al Tid og al Tid igjen har hvilstet til hende: „Det er kun hans indtil Grundens ædle Sjæl, der rejser sig med uimodstaaelig Kraft imod Falskhed og Besdrag, omend den i Sandhed ikke havde nogen Grund til dette“ — men nu hører hun næsten denne Mand. Han synes hente ikke mere som den stakkels, ensomme Mand, men som et hjerteløst, følelsesløst Værktøj for den grusomme Tortur.

Og denne Tanke giver hende Kraft til at svare lige saa koldt, lige saa blidende, som han har spurgt:

„Jeg skulde i Grunden ikke give Dem noget Svar paa en Betskjæning, som kun et hjerneforstyrret, af Fordom opfyldt Hoved kan udskaffe. „En Skuespillerkariéres Slam!“ Hun er tungent. „Vil De en Gang vise mig det Smuds, Hr. Grev, gennem hvilket jeg skulde have truffet Deres Navn? Vil De nævne mig den, der vover at forbinde Kathé Rolands Navn med noget, der ikke er rent, med noget, der behøver at sky Dagslyset?“

Det ser næsten ud, som om han vil til at aabne Munden for at sige, hvad han for nogle Minuter siden havde oplevet i Theatret — men nej, det formaar han dog ikke.

Efter en kort Pause fortsætter hun:

„Det kan jeg forsikre Dem, Titten, „Skuespillerinde“ kaster ikke nær saa meget Slam paa mig, som en Mand's Handling vi begge kjender, og trods dette kan jeg nu ikke mere beklage, at denne Mand handlede saaledes, som han gjorde, det vil jeg heller ikke senere komme til, men meget mere være taknemlig for, at en højere Magt bevarede mig for at være smedet til Siden af den Mand, som jeg hader! Hader! Hører De, hader, affyrer med hver Fiber i mit Hjerter!“

Hun har rejst sig op, langsomt gaar hun hen imod ham og bliver staaende tæt foran ham.

Det er næsten, som blev hendes Skikkelse højere og højere, som bragte den forfærdelige Bevægelse hende til at vokse, medens han rædselsfuld stirrede paa hende.

„Og nu beder jeg Dem om at forlade mit Hus. Jeg er og vil vedblive at være Skuespillerinde, og skulde De falde paa som den mig tilstrevne Høfde, at tage Lovens Arm til Hjælp imod mig, saa vil jeg fra Scenen offentlig udraabe en Grev Weidens Handlenaude!“

En Gysen gik gennem den stærke Mand.

Er det Stormen?

Langsomt viger han tilbage for hendes bydende udstrakte Haand. Han stønner, som under Vægten af en sønderknust Magt, der ruller hen over hans Stenherter.

Han er allerede i Begreb med at forlade Værelset, da vender han sig endnu en Gang om: „Jeg beder Dem, staa Pigen; jeg har næsten tiltungen mig Afgang til Huset, hun har ingen Skyld.“

Derpaa gaar han.

Hun ser endnu længe efter ham, som stod han endnu inden for Døren.

Derpaa sluktes lidt efter lidt Glansen i hendes Øjne, Taarer siger op i dem og ruller langsomt ned ad hendes Kinder. Til sidst synker hun hullende sammen paa en Stol.

Det theaterbesøgende Publikum i Wien er meget bedrøvet over, at den tilbedte Miss Kollan paa Grund af Jildebesindende i flere Dage er forhindret i at optræde.

Hun selv tilbringer Dagen ensom i sine Værelser. Hun ser intet Menneske, og hvis nogen kunde se hende, vilde de sandelig indbrømme, at hun ikke kunde være i Stand til at spille.

De mørke Øjne ligger dybt inde i deres Huler, Kinderne er bedækket af en gennemsigtig Vlegthed.

Urolig og uden noget bestemt Maal gjør Kathé sit Arbejde. Hun læser sine Røller igennem, hun blader i gamle Breve og sidder i timevis i det mørke Værelse og stirrer paa det slumrende Lys, som Gaslygterne paa Gaderne kaster ind til hende.

Paa denne Morgen — det var en taaget, mørk Nødvendighedsdag — blader hun adspredt i Aviserne, egentlig kun af en gammel Sedoane. Det har hun al Tid plejet at gjøre.

Da falder hendes Blik tilfældig paa et Navn, der staar trykt i en Artikel.

En feberagtig Rødme stiger op i hendes Kinder.

„Duel. Som man fortæller i belunderrettede Kredse, har der i Gaar fundet en Duel Sted mellem den i vor Hovedstad berømte Baron Kempfer og en Herre, der for Tid den opholder sig i Wien. Man kalder ham Grev Weiden. Der er forskjellige Nygter om Karfagen til denne Døds Kamp i Døds, blandt andet dette, at værdige Baron Kempfer i Theatret skulde have været noget, som kunde kalde et tvivlsomt Lys paa vor betømte Gæst, Miss Kollan (vi siger „kunde“) En i den samme Løge til Stede værende Herre viste Bemærkningerne tilbage med hæftige Ord og gjorde det støttet til sin Stilling som Miss Kollans Høfde. Quellen fik i det mindste ingen fordel Udgang, omend den afholdt Sportsmand, Baron Kempfer, vil være tvungen til at bære sin saarede Arm i Bind. I ethvert Fald er Historien meget hemmelighedsfuld, især da intet Menneske havde anet, at Miss Kollan var gift. Maaske hanger Kunstnerindens Jildebesindende sammen dermed.“

Med store Skridt gaar Kathé op og ned i sit Værelse. Det stormer og raser inden i hende. De mest modfattede Følelser kæmper i hendes Hjerter.

„Altsaa dog sandt, hvad han sagde hin Aften: En Skuespillerkariéres Slam.“

„Og han har med sit Blod villet afskaffe den Blet, som en Mand blot vovede at formode paa hendes Nygter.“

Hvad tvang ham til som en fremmed at forsøve hende? Hun har jo optraadt under sit Pigenavn.

„Han maa den Aften være illet hid lige fra Optrinnet i Theatret. Varmhjertige Gud! Maaske gjorde jeg ham uret, ham, der den næste Morgen med Sværdet i Haanden bekræftede sin Tro paa sin forsmaaede Hustrus Renhed. Og jeg sagde, at jeg havde, ja, affyede ham. Har han fortjent det det? — Ja, han har! Hvem gaar ham Ret til at sige det, som han gjorde? Men haar der ikke i Avisen, at man kun fortæller hin Historie som et Nygter? Maaske har det kun drejet sig om en Danferinde eller en anden lignende.“

Hulkende tager hun Bladet for at læse Artiklen en tre, fire Gange igennem.

„Nej, det er saaledes, det kan ikke være anderledes! Men hvad mon Vobo bestiller? Er han endnu her i Wien, maaske selv saaret? Jeg maa have Bished, han maa vide, at jeg anersjender hans Udelmodighed, der lod ham træde op til Foraar for sin udkjendte Hustru. Jeg maa have en, som jeg kan udøse mit Hjerter for. Tante Emilie!“ skyder det gennem hendes Hjerter.

Ja, hende kan hun tænke sin Fortrolighed. Feberilsk og med rystende Haand skriver hun:

Kjære Tante Emilie!

Hvor er Vobo? Eller nej, jeg vil ikke falde med Døren ind i Huset, men forsøge at ordne mine Tanker.

Hvor længe er det siden, at jeg har skrevet til dig? Jeg tror to lange Aar. Har jeg levet i dem? Jeg ved det næppe selv. Jeg er bleven Skuespillerinde, man siger endog en god.

Ja, dette Liv var mig en Vættelse. Hele Dagen igennem har jeg mine Røller at læse, og Afstien spillet og om Natten er jeg saa træt, at jeg maa søve. Jeg har aldrig skrevet; hver Gang jeg vilde begynde, var det, som en usynlig Magt hemmede min Pen. Jeg vilde og kunde ikke mere tænke paa Fortiden, vilde ikke ved noget som helst erindres om den. Trods mit uden for min Betskjæning yderst tilbagerulne Liv kunde jeg dog ikke ganske undgaa Samvæmmet med andre Mennesker, men det bragte mig kun Ulykke, fordi Mændene ikke vilde tro, at en Kvinde alle rede saa ung kunde begrave sit Hjerter.

Dette drev mig bort fra Amerika, hvor ingen kjendte mig og min Historie.

Det første tyske Theater, paa hvilket jeg optraadte som Gæst, var i Wien, og der gjensaa jeg ham, din Søn! Lad mig ikke pine dit Møderhjerter, som i sin Kjærlighed til Barmet og sin Rettskaffenhed ligger tvivlende mellem Sønnen og dennes Hustru, med Enkeltbederne ved vort Sammentraf. Jeg ved næppe selv, hvad vi talte med hinanden. Nærmere sammen har dette Møde ikke bragt os. Maaske er det bedst saaledes, omend jeg næppe kjender mit Hjerter.

I Dag, just nu, har jeg tilfældig erfaret, at Vobo i Gaar er traadt op til Foraar for mig som hans Gemalinde, uden at jeg anede noget derom.

Han er, Gud ske Lov kommen udstad derfra. Ellers havde jeg ikke overlevet det — men hvor opholder han sig? Du maa vide det, Tante. Skriv til ham, eller sig ham, at jeg angret ved vort Møde at være traadt saa lidenskabeligt op imod ham. Jeg havde ikke anet, at han havde bevaret Troen paa sin forstødte Hustru, ikke en Gang saa vidt, at han holdt hende ude af Stand til at begaa nogen værende Handling. Sig ham, at jeg, hvis det var muligt, med mit Hjerterblod gjerne vilde tilbagekjøbe de Ord, jeg sagde til ham.

Han skal i det mindste ikke holde mig for utaknemlig, ubevidst vil jeg intet modtage af ham. Jeg ønsker nu Skilsmisfen, intet skal mere binde os, for at vi ikke gjensidig skal have Forpligtelser mod hinanden.

Saa, nu har jeg udøst mit Hjerter for dig. Det er maaske altsammen noget forvirret Tøseri, men jeg kan ikke skrive anderledes.

Og send mig et venligt Ord, kjære Tante, og skriv til mig, hvorledes det gaar Victor. Naar jeg bliver noget ældre, kan jeg tage ham til mig. Han er vist bleven en god Dreng, han har al Tid haft saadanne ærlige, trofaste Øjne.

Lad mig kysse dine Møderhænder. — Gud give, at jeg endnu en Gang kunde lægge dem paa mit syge Hjerter.

Din Niece Kathé.”

Wien, den 12. Decbr. 18...

Kjære Tante Emilie!

Ved Læsningen af dit Brev var jeg til Møde med en haard lagt dine bløde Hænder paa min Vang, og om Gud vil, skal det ogsaa vedblive at være saaledes.

At du ikke kjender din Søns øjeblikkelige Dødsbede, maa være endnu smerteligere for dig end mig. Men den Forsikring beroliger mig, at du snart som mulig vil meddele ham min Høflighed.

Du kjære, gode Tante, du vil altsaa have en Nyeindfald, saa længe du er alene der, og jeg ikke vilde det, vil du rejse til Byen og der læse men med mig. Ved du i hvilken Fristelse du mit Hjerter ved dine Ord?

Men det kan ikke blive saaledes, jeg maa leve dere for mig selv. Og saa maatte jeg jo ogsaa kalde. Du vil smile. Det fortænder jeg dig ikke i, men hvem der en Gang har smagt Bitter Gist, har slet den Tilfølelse, der ligger i at sige til sig selv: Her for dig aander Tausend, forskjellige i Rang, Rigdom, og Karakter, og disse tvinger jeg nu til at tænke og føle det sig alle disse tilhører nu mig, jeg kan lade deres Gode i de samme Tanker, som jeg vækker; jeg hvem der har sølt det, kan ikke vende om, saa man endnu føler Kraft i sig til at fortsætte.

ter og urene Urter ligger til højre og venstre i vor Vej, og man har Møje med ikke at tilføle sig spidserne, men Kunsten, som vi dyrker, er en æbel, naar vi virkelig holder os til den, kun for den, og det tror jeg, jeg steds vil kunne.

Kald ikke Vobo kold og hjerteløs, det er ikke, og det mener du heller ikke selv. Hans Øter var for dyb og ren til at den ikke skulde blive bredelig sig ved et saadant Vædrageri, som havde at have været Gjenstand for. Dertil kom Ulykke, som allerede forbitrede hans første Længsel.

Nu, da jeg koldt og roligt kan eftertænke at det mig klart, at han med sin Karakter maatte saaledes.

En Krysstal, der en Gang saar en Kæmpe, er forstyrret i sin Skjønhed, i sin egenlige Værdi, gen Kunstner kunde gjøre den til det, den optræder.

Jeg maa nu donne ham saaledes, om jeg mange Aar har været ligesom fortørnet paa. Hvad gjør det i Grunden til Sagen, at han finder sig i en Vildfarelse? For ham er denne bildning Sandhed.

Men hvad der bedrøver mig, er, at du staar i din Alverdom, især da du ikke sympatiserer Frijs' Hustru.

Det glæder mig, at Victor ved sin Kjærlighed, som fremgaar af alle hans Breve, søger at gjælde din Godhed mod ham. Jeg er meget ved, at du har sendt ham paa Rødtstolen.

Hvis du vil gjøre mig en stor Glæde, kjære saa tillad mig, at han besøger mig i sin næste. Jeg bor i en af Wiens Forstæder.

Gud give dig Sundhed og holde sin Haand dig, kjære Tante.

Jeg behøver ikke at bede dig om steds af mine Breve; du ved nok hvorfor.

Din Niece Kathé.”

7. Kapitel.

De urgamlige Lindetræer, som omgiver Slottet Weiden har igjen tabt deres Blade. I Heritabsdeligen Tjenestefolkene sig stille og taufe forbi hinanden, till det højeste hinanden et spørgende Blik og hviler sig men for derpaa igjen lydløst at gaa til deres Arbejde.

Grevinden Weiden er meget syg.

I hendes Soveværelse med det brune Tapet og de Tapper og Portierer ligger hun i den store, gamle over hvis Hovedende det grevelige waldenste Waaben er i afbleget Borgplend.

Den gamle Dome er bleven meget ældre, siden den saa hende.

Nu ligger hun træt og hentæret der, hendes Øjne er om i Værelset, som tog hun Afsted med alle Gjenstande. Sturteelig hæfter hun Blikket paa sin Søn, Vobo, der med en Vanding af uendelig Kjærlighed tillige ogsaa af vemodig Sorg at Møderens Øje hviler sin Forstøedte. Hun bemærker vel de hvide Træder, allerede graaner Mandens blonde Haar, dog staar hun bedst Aar.

Nu lader han Haanden langsomt synke og vover store, graa Øjne hen imod sin Moders Ansigt. Med et Sønnens Vilkke mødes og fortæller hinanden et sørgelig Historie.

„Vobo!“ hvister hun sagte.

„Hvad ønsker du, Moder?“ spørger han blødt og mer sig hendes Vej for at knæle ned foran dette og vover ned i Værelset.

Hans mægtige Legeme ryster, og store Taarer ned paa de hvide Lagener.

Langsomt, blidt stryger Grevinde Weiden med sin Haand over sin Søns Hoved.

„Vobo, jeg vil nu snart gaa fra dig.“

Han spinner snerteligt.

(Fortsættes.)